

Med riksbrandinspektören i Danmark

Dansk Brandinspektörsförening hade vänligheten inbjuda mig till sitt årsmöte i Köpenhamn den 24 aug., säger riksbrandinspektören Per Lundgren vid ett samtal med Brandkärtidskrift, där jag anmodades hålla ett föredrag om "Den svenska brandstadgan och dess praktiska tillämpning". Jag beslöt mig då för att passa på tillfället taga mig en titt på det danska brandväsendet, speciellt på landsbygden.

Resan till Danmark anträdde den 20 augusti i sällskap med kapten Götherström i Svenska Brandskyddsföreningen. Vid färjeläget i frihamnen möttes vi av brandchefen Vinding, kontorschefen Boas, som i justitieministeriet handhar brandskydds-ärenden, dir. Hafn i Dansk Brandvaernskomit , ordföranden i Dansk Brandinspekt rsf rening, distriktsbrandinspekt ren Schouenborg m. fl. Första dagen ägnades åt studier av Dansk Brandvaernskomit s organisation och arbetsuppgifter. Påföljande dag påbörjades en resa till landsbygden under ledning av kontorschefen Aar  i justitiedepartementet och inspektören f r luftvaernskolonnerna, brandinspektör Krieger. Vi ställde först f rden till Roskilde, där vi sågo en luftv rnskolonn, som dock endast var delvis bemannad. Vi ägnade oss därför huvudsakligen åt materielen och förläggningen av kolonnens manskapsstyrka. Vi bes go där på även Roskilde nya brandstation, där brandchefen Ludvig Egberg visade upp sin k r. Han var för övrigt även distriktsbrandinspekt r, vilket i viss mån kan sägas vara åt jämföra med våra l nsbrandinspekt rer. Liksom i Sverige hade man även landet indelat i sl ckningsomr den.

I N stved fingo vi se en uppvisning av en fullt bemannad halvkolonn från luftvärnet, som där hade ordnat en större till mpnings vning. Brandchefen där, Ludvig Beldring, var även han distriktsinspekt r, och kunde visa upp en alldeles ny brandstation med utomordentligt god utrustning. Vad som särskilt gl dde mig, fortsätter riksbrandinspektören, var, att man hade gått in f r samma sammansättning av utryckningst get som vi h r hemma, alltså motorspruta med frontpump, vattentank på bil, en lätt motorsprute samt tillräckligt med slang.

Vid återkomsten till Köpenhamn fingo vi bese ett flyktingläger, bestående av flyktingar från  stra Tyskland. Cirka 3.500 personer, huvudsakligen kvinnor och barn, men även ett antal äldre m n, vistades i ett f. d. bilpalats. Danskarna gjorde ju allt de kunde för dem, men på grund av brist på materiel r dde stor

svårighet få dem sysselsatta, och detta föreföll vara det svåraste problemet. För övrigt voro även ett antal nya och moderna folkskolor upplätta åt flyktingar. Det syntes genast på dem, att den bättre miljön liksom fick dem att leva upp. Och då jag såg en gumma som satt och stickade på ett plagg frågade jag henne, varifrån hon fått materiel. Hon svarade då, att det var ett gammalt plagg, som hon tagit upp endast för att ha något att göra. Det var en beklämnande syn att se de stackars människorna, även om de hade det bättre inte minst ur förläggningssynpunkt, då endast mindre grupper behövde vistas i samma lokaler. Skolbyggnadernas inlämningsfrågor för de tyska flyktingarna vållade skolmyndigheterna stora bekymmer.

Den 23 aug. visade brandchefen Vinding Köpenhamns huvudbrandstation och gick även igenom brandorganisationen för Köpenhamn i såväl fred som krig. På kvällen voro vi bjudna på middag av justitieministern på Kristiansborgs slott. Dagen därpå ägde årsmötet rum, och utom mitt eget föredrag höll brandchefen Vinding även ett synnerligen intressant föredrag om erfarenheterna från kriget. Han framhöll därvid, att luftvärnets stora pappersexercis inte höll inför allvarets påfrestningar. Rapportörerna kommo sig sålunda ej för att insända rapporter, och för att nämna ett exempel så dröjde det över en halv timme innan brandkåren fick kännedom om branden i Franska skolan i samband med anfallet på Shellhuset, varigenom flera kvarter skadades och ett stort antal människoringo till spillo. Vid ett annat tillfälle tog det 20 min. innan brandkåren alarmerades, och brandchef Vinding framhöll som sin bestämda åsikt, att det var av största betydelse, att minsta möjliga ändring av fredsorganisationen ägde rum vid krig. En synpunkt som jag för min egen del även är angelägen understryka, sade riksbrandinspektören.

På lördagen fingo vi göra en rundtur till samtliga större skadeplatser i Köpenhamn och kommo därvid bl. a. till det stora av tyskarna anlagda flygfältet vid Kastrup. Det visade sig vara en formlig flygmaskinskyrkogård med flera hundratal övergivna och förstörda tyska maskiner, vilka nu omhändertagits av engelsmännen. Vid vårt besök i Shellhuset fingo vi se hur skillnaden i byggnadernas konstruktion inverkar vid en brandkatastrof. Sålunda hade de oskyddade järnkonstruktionerna totalt förstörts och syntes nu som spiralvridna skelett. Då däremot ett intilliggande hus av armerad betong var förhållandevis oskatt. Elden i Shellhuset spred sig genom öppningar i brandmuren mellan de båda husen, som upptagits av tyskarna utan att de brytt sig om sätta in några branddörrar, varigenom elden fick fritt spelrum.

Man hade nog i allmänhet väntat att kriget satt större spår i Köpenhamns bebyggelse, och det var därför med en känsla av uppriktigt glädje man kunde konstatera att den ena efter den andra av de gamla kända byggnaderna funnos oskadda kvar. Resan var som helhet synnerligen intressant för brandmannen, och det glädde oss alla, att även flera års ockupation ej förmått sätta några spår i det på gammal fin kultur grundade danska gemytet, slutade riksbrandinspektör Lundgren.

Allan.

Orientering angående nya stadgeförlag

1944 års brandlagstiftning medför att viss omarbetning av Riksförbundets och i samband därmed även brandkårsförbundens och de frivilliga brandkårens stadgar är erforderlig. Genom Centralstyrelsens försorg ha reviderade stadgeförlag utarbetats av särskilda kommitterade. Centralstyrelsen hade för avsikt förelägga årets förbundsmöte förslaget till nya stadgar för Riksförbundet, men arbetet visade sig mera omfattande än beräknat, varför så ej kunde ske. F. n. äro förslagen utsända till brandkårsförbunden för yttrande, och Centralstyrelsen kommer att taga ställning till förslagen, så snart yttranden ingått från brandkårsförbunden. Förslaget till nya stadgar för Riksförbundet kommer därefter att i sin helhet publiceras i tidskriften, innan detsamma förelägges nästa årsmöte.

För orientering kan om förslagen nämnas, att desamma bl. a. innefatta, att antalet ledamöter i centralstyrelsen utökas från 9 till 12, för att härigenom bereda möjlighet till ökad representation av aktiv brandpersonal i den centrala ledningen. Vidare innebära förslagen bland nyttkomna uppgifter, att speciell uppmärksamhet skall ägnas befällets utbildning liksom att Riksförbundet och brandkårsförbunden vilja stå brandkårens till

tjänst med råd och anvisningar i ekonomiska och juridiska frågor. Stadgeförlagen äro vidare utformade på sådant sätt, att brandkårens stå som direkta medlemmar i Riksförbundet och skola till Riksförbundet anslutna brandkårer länsvis (landskapsvis) vara sammanförda i brandkårsförbund. Brandkårens rösträtt i Riksförbundet avses — med tanke på det stora antal medlemmar Riksförbundet har — skola fullgöras genom ombudsorganisation på så sätt, att i samband med brandkårsförbunds ordinarie förbundsmöte förrättas även val av fyra ombud för länet (landskapet) till Riksförbundets förbundsmöte. Vid sådant val äga endast till Riksförbundet anslutna brandkårer rösträtt.

Slutligen kan beträffande stadgar för frivillig brandkårsförening framhållas, att föreningens styrelse står som "bas" för den frivilliga brandkåren och i denna sin egenskap ex.-vis har att uppgöra släckningsavtal med kommun.

Riksförbundets

medlemsmatrikel 1945 föreligger nu. Pris kr. 2:—.

Knappar-, Möss- & Medlemsmärken

för Svenska Brandkårens Riksförbund

C. C. Sporrang & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRANG & C:o»

Nyheter inom eldsläckningstekniken

Föredrag av brandkapten Kaare Brandsjö vid Svenska Brandkårernas Riksförbunds årsmöte i Halmstad den 11 aug. 1945.

När det europeiska storkriget nu är avslutat, är man inom många verksamhetsområden mycket intresserad av vilka tekniska framsteg, som gjorts under de gångna krigsåren. För oss brandmän är det naturligtvis av särskilt intresse, att få veta vilka förbättringar som gjorts inom det eldsläckningstekniska området. Att döma av de knapphändiga uppgifter vi hittills fått utifrån, tycks dock utvecklingen, jämfört med svenska förhållanden, *mera* ha bestått i en utökning av kårernas släckningsresurser än i nykonstruktioner och förbättringar. Det har också framhållits, att krigsbrandsläckning är något helt annat än fredselsläckning, och att den teknik och de erfarenheter, som förvärvats under släckning av krigets storbränder, inte kan direkt utnyttjas för fredsbruk. Av denna anledning får vi nog icke ha allt för stora förhoppningar om nyheter utifrån, och detta får jag också anföra som skäl till att jag mest kommer att beröra svenska nyheter.

Genom att vårt land lyckats undgå krigets härjningar ha vi mer östörda kunnat ägna oss åt förbättringar av vårt brandväsende även i tekniskt hänseende. Vad som i detta fall är nytt, kan emellertid diskuteras. Vissa brandkärer ha använt ett redskap eller en metod i många år innan kanske en slutgiltig utformning lett till att andra brandkärer tagit detsamma som nyhet. Likaså kan det som för experterna varit känt under flera år, vara nytt för ett större flertal. Allmänt sett kan man dock säga, att goda förbättringar av såväl materielen som släckningsmetoderna ha skett under krigsåren, trots att man inte kan tala om några revolutionerande nyheter.

Standard.

Fråga om brandmaterielen kan först framhållas den påbörjade standardiseringen, som när den blir helt genomförd kommer att innebära stora fördelar. Över

den materiel där svensk standard är fastställd finnes tryckta s. k. SMS-standardblad, angivande utseende och mått. En sats sådana ritningar borde varje brandkår ha.¹⁾

I och med att normalkopplingarna blivit måttbestämda, bör efter hand samtliga kopplingar undersökas för konstaterande av om de hålla rätt mått. För underlättande av sådan kontroll avser Statens Brandinspektion, att utsända s. k. kopplingslikare med vilka jämförelser kan göras, för justering eller utsortering av olämpliga kopplingar.

Fordon.

Även fråga om brandfordon har eftersträvat att få fram ett mindre antal typer i standardiseringssyfte. Förslag härtill har för något år sedan uppgjorts av brandchefen i Borås, numera riksbrandinspektören. De flesta brandbilar byggas numera som täckta vagnar till skydd för personal och materiel. Bilar i första utryckning förses i allt större utsträckning med vattentank, som möjliggör ett omedelbart ingripande med smalslang. En medförd vattenmängd av 800—1000 liter anses räcka till släckning av mindre bränder eller till dess vattentillförsel på vanligt sätt hunnit ordnas. Många gånger klarar man sig dock med ännu mindre.

Det allra nyaste i fordonsväg torde vara Scania Vabis 4-hjulsdrivna terränggående vagn. För brandkärer som har att räkna med skogsbränder och flyghaverier torde denna vagn inte sakna betydelse. Motorstyrkan är 200 HK, vilket möjliggör medförande av stor vattenmängd, men ändå god hastighet.

För skogseldsläckningen har konstruerats en "brandtank" med larvfötter, försedd med vattentank om 1000 liter och skumtand om 100 liter, samt bl. a. bärande en motorspruta.

Motorsprutor.

Fråga om motorsprutor har också förslag om standardisering framförts och frågan är f. n. överlämnad till Riksbrandinspektören. Jag hänvisar i detta avseende till det sammanträde som Skån-

¹⁾ Hittills föreliggande 25 st. utarbetade standardblad, som mot viss avgift erhålles från Svenska Verkstadsindustriens Standardcentral, Stockholm 16. (Red. ann.)

ska Brandkärsförbundet anordnade förra hösten, och den redogörelse som är utsänd därom.²⁾

Av nyheter inom spruttillverkninken kan nämnas de små motorsprutorna på c:a 200 min./liter. Särskilt som komplettering för landsbygdsbrandkärorna torde dessa små sprutor bliva till god nytta, t. ex. för omedelbart ingripande med vatten från gårdsbrunn, i väntan på vatten från längre bort belägna vattentag, samt för skogsbrand.

Slang.

Den alltmer ökade användningen av smalslang har medfört en hel del nyheter ifråga om smalslangsdetaljer. Även i detta avseende föreligger standardiseringsförsök.

Smalslangsrulle med centralt intag för vatten, är kanske inte någon egentlig nyhet, men jag tillåter mig visa en ny konstruktion, särskilt lämplig för frontmonterade pumpar.

Slanglådor m. m.

För upplägningen av brandslang har under de sista åren lancerats väskor och lådor av olika slag. Särskilt vid slangutläggning inomhus och över stegar, och då endast en man skall lägga ut slang, erbjuder lådorna stora fördelar.

Strålrör.

Strålrören har icke förändrats mycket sedan trappmunstyckets införande, med undantag av den förbättring Mohlinrörets tillkomst utgjorde. Nu har emellertid denna materiel börjat bliva föremål för konstruktörernas intresse. En del konstruktioner avse, att komplettera det vanliga strålröret med mellandelar av olika funktioner, dels för åstadkommande av skärm av vatten mot strålningsvärme och dels för utbredda strålar för s. k. dimsläckning.

I juninumret av Brandkärtidskrift visades en anordning medgivande lättare strålföring, därigenom att röret försetts med en kulle. Ett annat sätt är ju att aptera en kort gummislang, som är lätt böjlig. Alla strävanden att öka strålens släckningsförmåga och rörlighet är givetvis till fördel. När det gäller rörligheten torde emellertid ännu mer vara att vinna genom att i större utsträckning använda manöverslang med förminskade strålrör. Med ett litet strålrör med munstyckena 8, 10, 12 och 14 mm ökas rörligheten och vattenmängden kan bättre avpassas efter behovet.

Rökskydd.

Genom ökad användning av syrgasapparater, icke blott vid de större brandkärorna, utan numera även vid mindre brandkärer, kan många eldsvådor bekämpas effektivare än vad tidigare varit möjligt. En nyhet inom detta område är den s. k. rökdykaretelefonen, vilken f. n. provas. Genom denna anordning erhåller rökdykaren talförbindelse med yttervärlden. Kabeln tjänar samtidigt som återtagslina.

Linor.

Manskapslinan är en sak som brandmännen gärna lägger av sig även i fall då den borde vara med. Vid några brandkärer har man infört att varje brandman förses med en liten rulle stark tråd, t. ex. metrev, som ej tager större plats än att den kan förvaras i fickan på larmrocken. Skulle brandmannen ha underlåtit att medtaga vanlig lina, så har han möjlighet att med denna tråd hissa upp en lina till sig. De vanliga linorna har man därjämte försett med s. k. linbroms, så att nedfirningen kan ske långsamt även om den som åker skule vara medvetlös.

Skogsbrandmateriel.

Inom skogsbrandskyddet har en del ny materiel tillkommit bl. a. som resultat av Skogsbrandsläckningskommitténs arbete.

Utöver den materiel, som jag redogjort för, finns det även en hel del andra mer eller mindre betydelsefulla nyheter, slangbindor, slanghylsor, slangupptiningsapparater, nya stålrörstegar m. m.

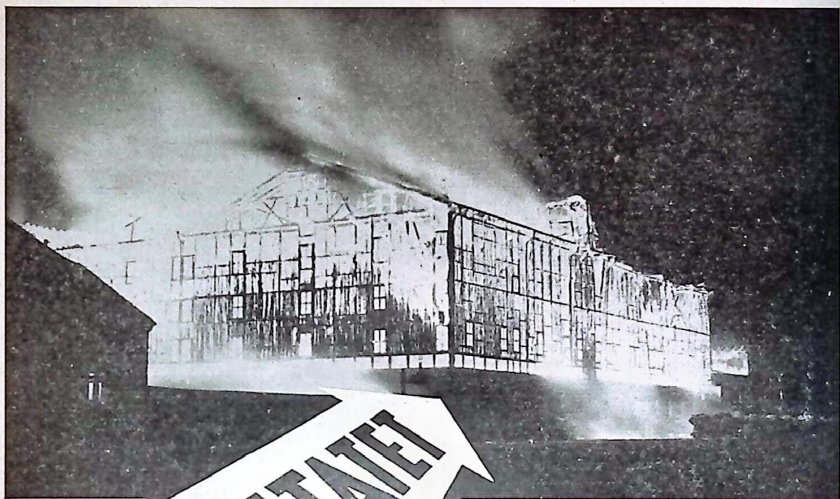
Alarm.

Ifråga om alarmering och förbindelse-tjänst föreligger också en del nyheter, både för mindre och större brandkärer. För de mindre brandkärorna torde det nya systemet med fjärrmanövrering av tyfoner komma att få stor betydelse, liksom en ny anordning för samtidig uppringning av ett visst antal telefonapparater på en gång. För de större brandkärorna har centralutrustningen till brandtelegrafens förbättring och vidare kan nämnas att radion börjat att tagas i bruk av brandväsendet.

Släckningsmedel.

Ett av problemen under krigsåren har varit att få fram svensk skumvätska i stället för de utländska, som nu ej kan erhållas. Den vanliga svenska Sandviksvätskan har gått utmärkt för de meka-

²⁾ Kan rekvireras från Riksförbundet.
Pris 2:— kr. (Red. anm.)

RESULTATET

av för sen alarmering?

Det händer tyvärr fortfarande allt för ofta att skador på liv och egendom uppstå på grund av för sen alarmering av brandkåren.

Har allt gjorts på Eder ort för att så vitt möjligt eliminera alla onödiga dröjsmål?

Finnes en brandtelegraf och

fyller den i så fall de fordringar man i dag måste ställa på säkerhet och omfattning?

Tänk på det ansvar som påvilar alla beslutande i brandskyddsfrågor!

Ericsson
LM

Låt någon av våra specialingenjörer utan kostnad för Eder komma med förslag till förbättringar.

BRANDTELEGRAF

L M ERICSSONS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG, Kungsgatan 33, STOCKHOLM, Tel. "ELLEM KUNGSTORNET"
Göteborg, St. Badhusg. 20, Tel. 170990 - Malmö, St. Nygat. 27 B, Tel. 71160 - Sundsvall, Packhusg. 10, Tel. 4659

niska skumaggregaten, men mindre bra för Komet-rören. F. n. pågår emellertid prov med en ny svensk skumvätska, Sapi 45, avsedd för Kometrör.

Släckningsmetoder.

Med brandväsendets tekniska förbättring, som möjliggör snabbare och effektivare ingripande, och med det förbättrade byggnadssättet, har brandmännen fått möjlighet att göra betydligt elegantare släckningar än tidigare. Där för endast ett tiotal år sedan grov slangledning lades ut och vatten vräktes över en eldhärd, ofta dold i rök, tränger nu rökdykarna in och släcker med smalslang från tankbil, under användande av bråkdelen av det vatten som användes förr. Det blir skillnad på resultatet av att använda gevär istället för kanoner, för att tala bildligt. Men fortfarande förekommer då och då eldsvådor där det grova artilleriet måste till. Med detta har jag velat framhålla, att man nog i framtiden får räkna med två klasser av eldsvådor, med användande av olika slag av materiel mer än nu. Till klassen av mindre bränder kommer dock att räknas eldsvådor av större omfattning än dem man nu vanligen släcker med smalslang. *Till denna klass av eldsvådor kan man räkna med att en särskild teknik, som redan nu är på väg, kommer att utveckla sig.* Den bygger på ett idealiskt rökskydd och kännetecknas av omedelbart ingripande med lätthanterlig materiel och vatten från tankbil under relativt högt tryck, bl. a. i utbredda strålar.

Genom såväl svenska som utländska undersökningar under de senare åren, har man kommit underfund med betydelsen av tre viktiga faktorer för vattenstrålens eldsläckningseffekt, nämligen dess *vattentäthet, tryck* och *form*. Danskarna ha undersökt vattenbehovet och konstaterat den mycket stora skillnaden mellan brand i det s. k. "flambrandstadiet" och brand i "glödblandstadiet". Om man släcker under "flambrandstadiet" (vanligen inom den första kvartstimman efter antändning) kan man utföra släckningen med långt mindre vattenmängd än vad man tidigare föreställt sig. Här i Sverige har vi undersökt tryckets betydelse och konstaterat att trycket i avsevärd grad ökar släckningsytan. I Amerika har under april månad förra året gjorts ingående prov av *strålformens* betydelse. Jag kan icke här fullständigt referera resultaten av dessa prov, men då det är helt nya synpunkter, kan ett sammandrag av slutsatserna från dessa prov vara av intresse. Det framhålls sålunda:

att strålformerna för en del munstycken som nu äro i marknaden, äro olämpliga och för svaga för vanlig eldsläckning. En spridd stråle måste för att vara effektiv vara tjock och jämn, utan luftkanaler eller luftfickor,

att räckvidden av strålen är av stor betydelse. En allt för stark finfördelning, även vid högt tryck, begränsar räckvidden högst avsevärt, varvid strålen blir "underlägsen",

att om högt tryck användes, måste munstycksstorlek och slangdimension hållas nere, då eljest reaktionstrycket och manövrerandet av slangen försvårar släckningsarbetet,

att det tryck som numera användes (8—10 kg/cm²) visat sig tillräckligt för erhållande av spridd stråle för vanlig eldsläckning, med lämplig spridarekonstruktion,

att en överdriven spridning med ytterligt finfördelat vatten, ej är av värde för släckningsresultatet, då detsamma medför vissa olägenheter, såsom begränsning av strålens verksamhetsområde och medryckning av stora mängder luft, samt behov av särskild slang och särskild pump vid or normalt höga tryck,

att spridd stråle är av utomordentligt värde för eliminerande av hettan från ett större flammande bål, men att vid eldsvådor där ett större lager material brinner (typ brädgårdsbrand) erfordras samlade strålar med tillräcklig vattenmängd och genomslagskraft.

Vidare framhålls att ett ökat studium av munstycken för brandkärsbruk är nödvändigt och att en betydande ökning av övningarna med s. k. dimmunstycken måste ske, om släckningsmetoden med vattendimma skall kunna få framgång. Och därmed äro vi inne på det nya begreppet "vattendimma".

Vattendimma.

Vad först benämningen "dimma" angår, så måste framhållas att den beteckningen är missvisande, då i varje fall för vanliga eldsvådor vatten i form av dimma skulle ha mycket ringa släckningsverkan. Det är väl närmast utseendet av strålen som föranlett benämningen. En allt för stark utbredning av strålen medför nämligen att denna av flera orsaker blir underlägsen den samlade strålen. Vidare bör det framhållas att de första uppgifterna om vattendimmans betydelse, varit öfverdrivna och att vi bör avvakta egna erfarenheter.

Barkarbyproven.

Den 27 mars i år anordnade flygvapnet en del praktiska prov i släckning av brinnande flygplan vid Barkarby flygfält. Jag hoppas jag inte röjer någon militär hemlighet om jag säger, att proven visade att det kräves ett mycket snabbt och effektivt ingripande med stora mängder släckningsmedel om man skall kunna rädda personalen i ett brinnande flygplan och släcka elden. För att räddningspersonalen skall kunna nå fram till det brinnande flygplanet trots hettan, och loss göra människor ur detta, måste de erhålla något skydd mot strålningsvärmen och lågorna. Tidigare har man räknat med, att räddningspersonal i sådana fall skulle vara iklädda asbestdräkter. Erfarenheten har emellertid visat, dels att påklädningen tar för lång tid och dels att asbestdräkten hindrar rörelsefriheten allt för mycket. Man nöjer sig därför numera med enbart asbesthuv. Tyvärr gjordes inte samtidigt några prov med finfördelat vatten, så att direkt jämförelse var möjlig, men vid ett försök senare visade det sig att man i skydd av finfördelat vatten utan besvär kunde tränga ända intill ett plan omvärt av lågor. Det visade sig också, att ytor som översköljts med brinnande bensin lätt kunde rensplasas med det finfördelade vattnet under samtidig släckning.

Bensinbrand.

I detta sammanhang måste emellertid erinras om att vattendimma ej är särskilt lämpligt släckningsmedel för bensinbränder. Det går visserligen under vissa förhållanden att släcka bensinnya med vattendimma, men endast under vissa förutsättningar. Ett stort antal utförda försök har visat, att släckning av en brinnande bensinnya med vattendimma, endast kan ske om ytan helt täckes med det finfördelade vattnet, så att lufttillträdet hindras. Släckningen sker sålunda i detta fall genom kvävning, på samma sätt som med skum eller kolsyra.

I motsats till brinnande bensin, kan en brinnande brännolja utan större svårigheter släckas med en dimstråle, även om denna icke förmår att täcka mer än en mindre del av ytan samtidigt. Detta sker enligt den s. k. Mulsifyremetoden, vilket innebär att det finfördelade vattnet med oljejetan bildar en obrännbar emulsion, som ligger kvar likt ett skumtäck. Vattnet bör enligt de amerikanska erfarenheterna, möta oljejetan i möjligaste mån vinkelrätt, och av denna anledning och för att kunna nå trots hettan, rekommenderas särskilda begjutningsrör med nedåtriktat munstycke.

Om vattendimmans användbarhet för landsbygdsförhållanden är det ännu för tidigt att yttra sig, men då dessa kårer ofta får till uppgift att hindra eldens spridning från en byggnad till en annan, borde ju den finfördelade strålen kunna användas vid sådana fall.

För skogsbränder har ju rekommenderats vattnets användning för befuktning av hotade områden. Genom dimstrålen bör ju detta kunna ske effektivare än eljest, varför väl även i detta avseende en sådan stråle innebär en förbättring.

För dämpande av svåra soteldar, har Malmö brandkår under den gångna vintern, i en del fall använt sig av finfördelat vatten, som sprutats in i pannkanalen eller på själva fyren. Därvid har använts en vanlig pyttspruta med ett rör och en spridare av samma typ, som användes för fruktträdsbesprutning. I de fall som kontrollerats har resultatet varit gott, och de sotaremästare, som närvarit vid dessa försök ha förklarat sig mycket nöjda.

Försöksverksamhet och teknisk forskning har inom många andra verksamhetsgrenar, framförallt den industriella, tillmätts allt större betydelse. Intresset för sådan verksamhet inom brandväsendet, har emellertid hittills varit alltför ringa. Förbättringar av brandmaterielen har till största delen skett genom brandredskapsfirmorna själva. Någon systematisk utprovning av ny eldsläckningsmateriel och nya släckningsmetoder har tidigare icke ägt rum i vårt land, utan varje brandkår har på sitt sätt försökt att bidraga till utvecklingen, genom att pröva sig fram. Det vill säga i bästa fall. Ett steg i rätt riktning har emellertid tagits genom de anslag staten beviljat för undersökningsverksamhet, bl. a. för skogsbrandförsvaret. Det är att hoppas, att liknade försöksverksamhet för byggebrandförsvaret skall kunna ske kontinuerligt, genom Statens Brandinspektion.

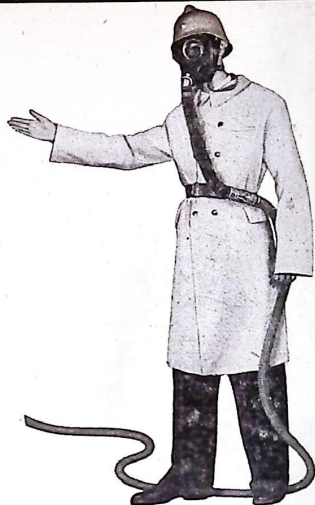
Som avslutning på denna hastiga och ofullständiga orientering om nyheter inom det eldsläckningstekniska området, skulle jag vilja framhålla, att ju bättre och fler tekniska hjälpmedel vi får för släckningsarbetet, ju större krav måste ställas på brandmannens förmåga att sköta dem. Detta gäller särskilt vid släckning med "dimstråle", då brandmannens kunnighet och omdömesförmåga måste tagas i anspråk i större grad än vid släckning med samlade strålar.

Även om vi få aldrig så bra tekniska hjälpmedel, så blir de endast till ringa nytta, om de inte användes på rätt sätt. Utbildningen av brandpersonalen måste därför i ännu högre grad än tidigare effektiviseras. Vid sidan av Statens

Ett *all round* andningskydd

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är Auer friskluftmask det rätta

andningskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

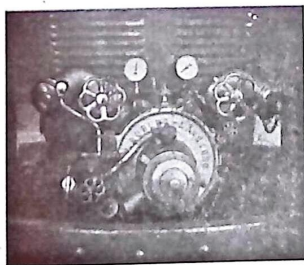
Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSSON & Co. A - B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TELEFON 23 26 55 (VÄXEL)

Frontmonterade pumpar

från 1000 till 2000 m/lit.

Med avgasevakuering, oljekylning och synkr. kopp-
ling till motorn.

WILH. RUBERG - LÅNGBRO

Tel. Kristianstad 174 och 178

Standardisering av brandarmatur för smalslang

Få standardiseringsobjekt äro så självklara som kopplingar, de element, med vilka man förbinder rör, slangar och en stor del av de i ett ledningssystem ingående detaljerna. Inom brandområdet framstår kravet på standardisering av kopplingar tydligare än på andra områden, ty här kräver absolut garanti för att sammankopplingen skall kunna ske snabbt, enkelt och tillförlitligt även i de fall, då relativt otränad luftskyddspersonal handhar materielen.

Redan år 1939 fick SMS' specialkommitté nr 36, Brandskyddsmateriel, i uppdrag att standardisera slangkoppling för 63 mm tryckslang och samma år i december fastställdes denna koppling som svensk standard, SMS 1150—1153.

Specialkommittén har nu erhållit i uppdrag att standardisera kopplingar och i samband därmed övrig armatur för smalslang, avsedd att användas för skogsbrandsläckning och luftskydd. Smalslang

användes även i allt större utsträckning inom brandkårerna som komplettering till den normala slangutrustningen vid släckning i svåråtkomliga utrymmen, för eftersläckning m. m.

Vid behandlingen av dessa ärenden närvaro bland andra särskilt inbjudna riksbrandinspektören och representanter för Statens Skogsbrandsläckningskommitté.

Under utredningens tidigare skede ansåg man, att en eller två slangdimensioner, t. ex. 25 och 32 mm, borde fastställas för att så få kopplingar som möjligt skulle erfordras.

Då det för skogsbrandsläckning emellertid förekommer såväl handpumpar som bärbara motorpumpar och de senare fordra 38 mm slang för att effekten skall kunna utnyttjas, uppstod önskemålet att även standardisera en koppling för denna dimension.

Specialkommittén kom därför till den

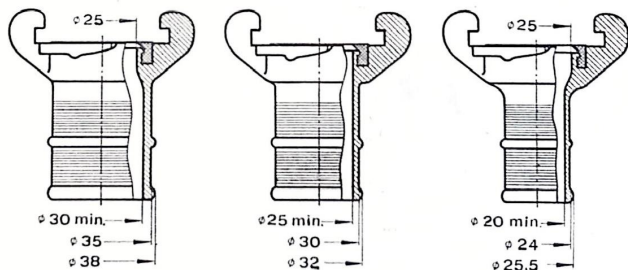

Fig. 1.

Brandkolas verksamhet torde utan tvekan Riksförbundet och Länsförbunden ha en av sina viktigaste arbetsuppgifter i detta avseende. Det nya utbildningsreglementet för brandkärer, och den nya eldsläckningsläran som vi vänta på, bör bliva värdefulla element i denna verksamhet.

Först när de tekniska framstegen och brandmännens utbildning och kunnighet samverka, kunna vi räkna med att nå full effektivitet i eldsläckningsarbetet, och verkligen visa skillnaden mellan förr och nu i svenskt brandväsende.

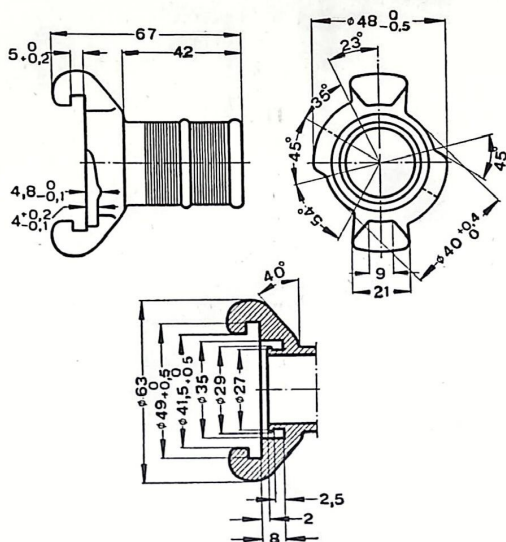

Fig. 2.

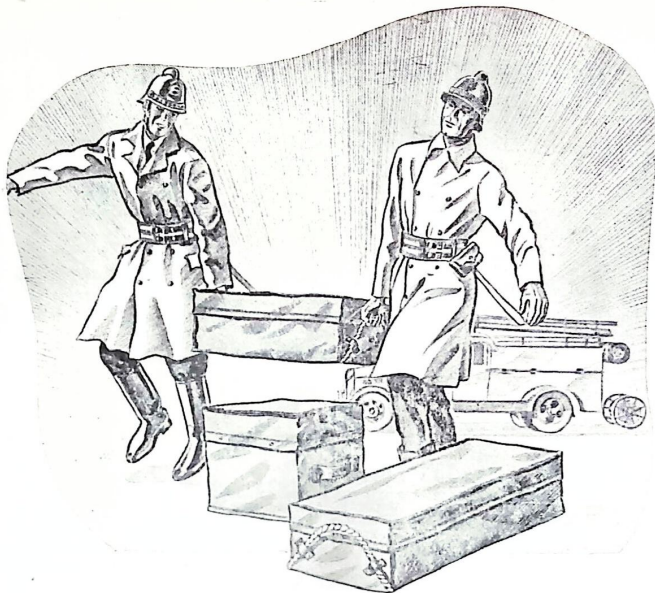
uppfattning, som bildat grundvalen till förslaget, nämligen att en koppling med olika hylsor skulle standardiseras, varigenom skulle uppnås full frihet att använda 25, 32 eller 38 mm slang.

Slangdimensionerna 15 och 20 mm ansåg specialkommittén kunde lämnas utan avseende i detta samband, under motivering, att dessa slangdimensioner användas till små pumpverk, där det normalt icke förekommer större slanglängder än upp till 8—10 meter, och där således det vitala problemet, sammankoppling av slanglängder, ej förekommer.

Principen för denna smalslangkoppling överensstämmer helt med den, som tillämpats för kopplingarna för grovslang. Den tidigare omnämnda 63 mm slangkopplingen har nämligen kompletterats med en koppling för 52 mm slang SMS 1154 och en för 76 mm SMS 1155. Dessa kopplingar ha samma kopplings-element och skilja sig från varandra endast beträffande hylsornas anslutnings-

dimensioner för slangen, varför de obehindrat knna kopplas sinsemellan. I detta fall har man utgått från 32 mm koppling och genom att förse dessa med mindre resp. större hylsor fått fram 25 och 38 mm koppling (se fig 1). Den fråga som uppstår vid denna lösning av kopplingsproblemet är, om man kan tillåta den förträngning, som bildas, då en sådan koppling insättes i en 38 mm slangledning. Motståndsmätningar ha utförts vid Stockholms Vattenledningsverk för att utröna, hur det förhåller sig härmed och dessa ha givit som resultat, att motståndsökningen i förhållande till slangledningens motstånd är av den storleksordningen, att den helt kan försummas.

Mycket arbete har nedlagts på att utvälja en lämplig kopplingstyp. Kommittén har uppställt ett absolut krav på, att kopplingen skulle vara liksidig. Den gängade kopplingen uteslöts med anledning härav. Det ansågs, att denna typ ofta ställt till olägenheter t. ex. då en

SLANGVÄSKOR

SOM FYLLO FACKMÄNNENS KRAV

Auktoriserade återförsäljare:

ALBIN MOTOR
Kristinehamn

BRISSMANS BRANDREDSKAP
Halmstad

ERIK DAHL
Stockholm 2

H. A. B. HENRIKSSONS
BRANDREDSKAP
Stockholm 1

ODENIUS A.-B.
Göteborg C

A.-B. PUMPINDUSTRI
Göteborg 5

De två modeller av slangväskor, som Jonsereds för i marknaden, fylla båda fackmännens krav på utförande och ändamålsenlighet. Båda modellerna äro praktiskt utprovade under flera år. De äro tillverkade av grön-impregnerad presenningsduk av lin eller hampa, vilket innebär, att väskorna bli betydligt slitstarkare än dylika av bomullsväv. Impregneringen gör duken motståndskraftig mot vatten och röta och härigenom skyddas slangarna väl under förvaringen i väskorna. Håll Er därför alltid till Jonsereds slangväskor — de fylla fackmännens krav.

Jonsereds

— där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG · JONSERED
GRUNDAT 1833

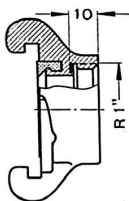

Fig. 3.

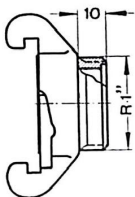

Fig. 4.

större slanglängd sammankopplats och det visade sig, att hela slanglängden måste vändas därför att fel kopplingsdel vänts mot pumpen. Vidare ansågs denna koppling vara känslig för smuts och slag.

Specialkommittén ansåg, att ingen av de nu förekommande kopplingstyperna var lämplig för ändamålet och beslöt därför att låta utföra en koppling, vilken i vissa konstruktionsavseenden var lika "Recordkopplingen". Kunde den dessutom utföras så, att den passade till "Atlaskopplingen" vore detta en fördel, då i så fall vid katastroftillfällen stora mängder tryckluftslang skulle kunna användas som brandslang. Ett oeftergivligt krav var, att kopplingen skulle vara mycket lätt att koppla.

Den kopplingstyp, som utarbetats och som nu föreslås till svensk standard framgår av fig. 2.

Då kopplingstypen konstruerats hade förutsättning skapats för att uppbygga en lämplig smalslangarmatur i övrigt. Den armatur, som specialkommittén anser bör standardiseras och som framlägs som förslag är:

Kopplingsdel in- resp. utv. gängad,
övergångskoppling,
grenrör,
munstycke.

För att möjliggöra sammankoppling med gängade kopplingar, munstycken för grovslang, SMS 1169 och andra element med R 1" gängor ha de i fig. 3 och 4 visade invändiga och utvändiga kopplingsdelarna föreslagits.

Övergångskopplingen, fig. 5, avser att möjliggöra anslutning mellan grovslang och smalslang. Konstruktionen framgår av figuren.

Grenröret, fig. 6, är försett med tre avstängbara utlopp. Vid valet av ventiltyp stannade kommittén för skjutventil. Någon hänsyn till frysrisk beträffande ventilerna ansåg kommittén ej behöva tagas, eftersom vid smalslang hela systemet fryser ungefär samtidigt. Smalslangens största användningsområde, skogsbrandsläckning, medför dessutom, att dess huvudsakliga användning är förlagd till sommarhalvåret.

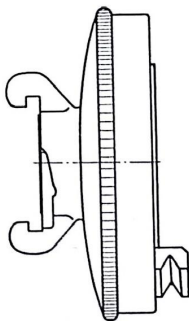

Fig. 5..

För högra kopplingshalvan: Gängdel i tillämpliga delar enligt SMS 1151 reg. 79.11. Packningsring i tillämpliga delar enligt SMS 1152, reg. 79.12. Packning:

SMS 1153, reg. 79.13.

För vänstra kopplingshalvan: I tillämpliga delar enligt fig. 2.

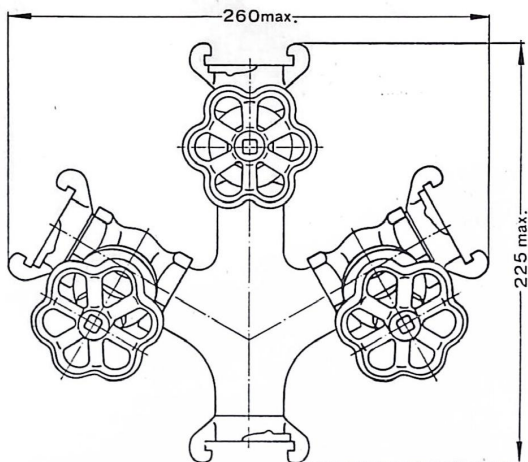

Fig. 6. Grenrörts höjd = 160 max.

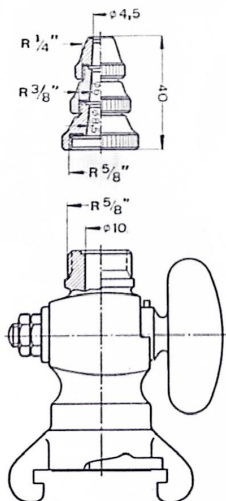

Fig. 7.

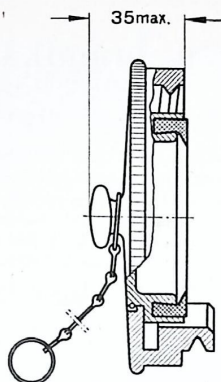
Ventilerna skola vara försedda med på spindlarna fast anbringade rattar.

Munstycket, fig. 7, är avsett att direkt

anslutas till slangkopplingen utan användande av strålrör. Specialkommittén har föreslagit, att utföra munstycket med tre munstycksdelar i princip på samma sätt som för munstycke för grovslang. SMS 1169, för att kunna få fram fyra stråldimensioner, nämligen 4,5, 6, 8,5 och 10 mm. Serien är vald så, att de vattenmängder man önskar uttaga, öka i lämpliga steg. För att ge en användbar 10 mm stråle, d. v. s. direkt från kikkranen, har kiken utförts med cylindriskt hål.

Specialkommittén anhåller om svar på följande frågor:

1. Godkänner Ni i princip en koppling för 25, 32 och 38 mm smalslang?
2. Godkänner Ni den föreslagna kopplingen?
3. Godkänner Ni de gängade övergångskopplingarna?
4. Godkänner Ni övergångskoppling mellan grovslang och smalslang?
5. Godkänner Ni grenröret?
6. Godkänner Ni munstycket?
7. Har Ni i övrigt något att erinra mot förslaget till smalslangsmatur?

Lock till 63 mm slangkoppling

Standardisering av lock till 63 mm slangkoppling

Som komplettering till den fastställda standard, som utarbetats för armatur till 63 mm slang, har specialkommittén föreslagit, att lock skall standardiseras. Det finns anledning att bestämma lockets höjdmått, då detta för t. ex. pumpar avgör bygglängden.

Specialkommittén anhåller om svar på frågan:

Godkänner Ni locket till 63 mm tryckslang?

Svar torde godhetsfullt insändas till Svenska Verkstadsindustriens Standardcentral, Stockholm 16, senast den 5 oktober 1945.

LOMEX plattor
*Det idealiska materialet
 för invändig
 beklädnad av
 väggar och tak*

FLAMSKYDDANDE
ISOLERANDE

FÖRES I MARKNADEN AV

SKANDINAVISKA **eternit** AKTIEBOLAGET
 LOMMA
 STOCKHOLM HALMSTAD GÖTEBORG

Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.
 Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
 Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Brandbilsritningar

kunna erhållas från Riksförbundet.

Pris kr. 10:— pr typritning (se
 Brandkärstidskrift nr 7/1944).

Underskatta ej en liten brandkår

Ofta undervärderas en liten brandkår med blygsam utrustning. Finns det bara duktigt och kunnigt folk kan denna dock utföra storverk i fråga om att rädda stora värden innan storebror kommer. Här nedan ett exempel, och skissen klarlägger situationen.

Elden började i södra änden av en 50 m. lång ladugårdslänga och med vindriktningen var snart hela byggnaden övertänd med hela årets skörd inneliggande.

Den "lilla" brandkåren heter Skyttorps frivilliga brandkår och förfogar endast över en Lindesbergsspruta och 250 m. slang. Personalen tillhör Skyttorps snickerifabrik.

Vid framkomsten fick brandchefen genast klart för sig att situationen var den sämsta möjliga. Elden drev med ett regn av gnistor mot en närliggande byggnad, en 80 meter lång torvlada på endast 14 m. avstånd och ett magasin innehå-

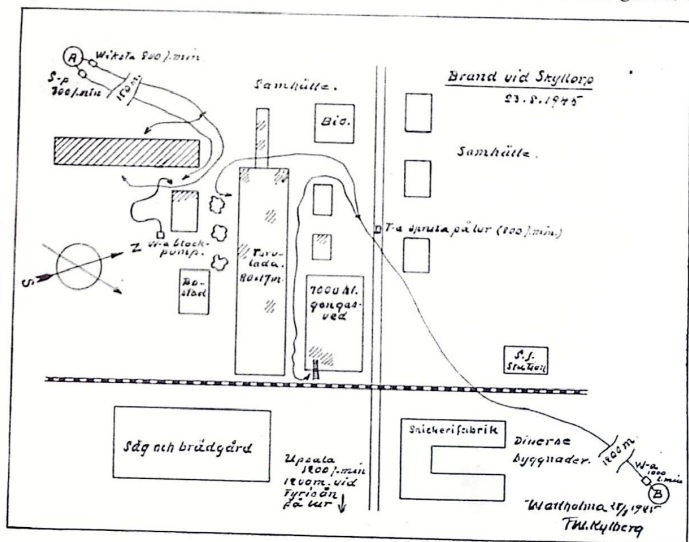
lande 7.000 hl. gengasved tätt intill torvladan.

Bakom detta hade man snickerifabrik, såg, brädgård och samhälle.

Snabbt kom den lilla sprutan igång vid en branddamm 150 meter från brandplatsen, och nu gällde det att till varje pris klara de hotade byggnaderna till dess hjälp hann anlända. Brandchefen, som genast fattat läget, hade omedelbart låtit kalla Wattholma, Tensta och Viksta brandkårer.

Då katastrofhot var överhängande, kallade han också Uppsala. Den senare behövde emellertid icke ingripa.

Då Wattholmakåren, efter 10 km. körning, anlände, var det en fröjd att se den lilla kåren kämpa för att rädda de hotade byggnaderna. Det svedde och tände än här än där, men strålen svepte överallt. En blockpump gjorde ett utmärkt arbete som ersättning för brandsegel på den närmast hotade gaveln. De

Hebra-hjälmen räddade brandmannens liv!

Vid en större vindseldsvåda i Stockholm den 30 augusti träffades en brandman i huvudet av en skifferplatta, som föll ned från c:a 20 meters höjd. Brandmannen blev litet "vimmelkantig" men klarade sig helt från skador. Hjälmen fick endast en mindre buckla.

Enligt referaten i dagspressen

var det hjälmen, som räddade brandmannen från en säker död.

Han säger själv:

"Det var nya kasken som klarade huv'et".

**Stockholms brandkår har nyligen
övergått till våra Hebrahjälmarna.
Det inträffade visar att man gjort
ett gott val.**

**HEBRA-hjälmarna erbjuder
ett säkert skydd;
ha en god passform
och ett elegant utseende!**

HEBRAHJÄLMEN
Stockholms brandkårs nya modell.

Följ exemplen:

Skydda Edra brandmän med Hebra-hjälmarna!

— redan i användning hos många brandkårer —

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

— sedan gammalt välkänd tillverkare av gedigen redskap —

FIRMAN GRUNDAD 1828

STOCKHOLM: Tel. 207822, -23, -24, -25

GÖTEBORG: Tel. 195103 (fr. 1/10 1945)

MALMÖ: Tel. 759 42

SUNDSVALL: Tel. 29 89

Protokoll från Riksförbundets årsmöte i Halmstad

Protokoll fört vid ordinarie årsmöte med Svenska Brandkärernas Riksförbund i Halmstad den 11 augusti 1945.

Närvarande: Sammanlagt omkring 250 personer. Av brandkårsförbundens ordförande landshövding Kjellman, Uppsala län, landshövding Mannerfelt, Skaraborgs län, landshövding Lindeberg, Blekinge län, landshövding Johansson, Hallands län, landssekreterare Swedberg, Västerbottnens län och direktör Lundquist, Jönköpings län. Av brandkonsulenterna 27 st. Övriga ombud för brandkårsförbund, brandkärer och anslagsgivande försäkringsbolag. Dessutom närvaro bl. a. civilförsvarsdirektören i Hallands län, major U. Hjärne, representanter för Halmstads stad och industrier, riksbrandinspektör Lundgren, representanter för flygvapnet, generalmajor Lindström från Riksluftskyddsförbundet och chef Vinding, Köpenhamn.

kallade kärerna anmälde sig slag i slag. Angreppet framgår av skissen och katastrofen förhindrades.

Här är ett fall där det kan fastslås, att den på platsen befintliga lilla kären räddade samhället. Hade elden fått hållas i väntan på kår med lång körväg, torde utgången blivit en annan.

F. W. K—g.

§ 1.

Utsågs hrr W. Odell och E. Rosinander att jämte ordföranden justera mötets protokoll.

§ 2.

Centralstyrelsens redogörelse över verksamheten år 1944 hade varit införd i tidskriften varför ansågs obehövt att uppläsa densamma. Redogörelsen lades med godkännande till handlingarna.

§ 3.

Revisionsberättelse för kalenderåret 1944 upplästes och beviljades styrelsen full ansvarsfrihet i enlighet med revisorernas förslag.

§ 4.

Till v. ordförande i förbundet omvaldes med acklamation landshövding A. E. Rodhe.

§ 5.

Till styrelsemedlemmar omvaldes med acklamation landshövding T. Löfgren och domänintendent B. Nilsson. Till suppleant omvaldes kapten F. W. Kylberg och nyvaldes direktör S. Malmberg efter direktör P. Marits, som under året avlidit.

§ 6.

Såsom revisorer omvaldes direktör I. Magnusson och nyvaldes direktör A. Ämell efter direktör Malmberg, som invaldes i styrelsen. Såsom revisorssuppleanter omvaldes direktör C. O. Sjöberg och nyvaldes direktör T. Wiklander, efter direktör Ämell.

§ 7.

Beslöts att medlemsavgiften 5:— kr. för enskild medlem och 10:— kr. för brandkår och kommun skulle bibehållas.

§ 8.

Ifrågasatte brandchef Florin huruvida icke riksförbundets sekreterare borde benämnas generalsekreterare. Ärendet hänköts till Centralstyrelsen.

§ 9.

Demonstrerades utställd brandmateriel, varefter mötesdeltagarna på inbjudan av Halmstad stad intogo lunch på Restaurant Norre Katt.

§ 10.

Vid mötets offentliga del hälsades de närvarande av Riksförbundets ordförande, landshövding Hammarskjöld, vilken därefter underströk vikten av samarbete och frivillighet i brandkårsarbetet. Ett speciellt tack riktades till riksbrandinspektör Lundgren för visad förståelse för och uppmuntran av förbundets arbete. Ordföranden yttrade vidare några tacksamma minnesord över förbundets förre ordförande, landshövding N. Edén, vilken avlidit under det gångna året, och erinrade även om den insats i förbundets tjänst som gjorts av bortgångne direktör P. Marits.

Till brandkonsulenterna A. R. Florin och H. Forssman överlämnade ordföranden förbundets förtjänstmedalj i guld.

§ 11.

Höll riksbrandinspektör P. Lundgren föredrag över ämnet "Synpunkter på

landsbygdens brandförsvaret i samband med den nya brandlagstiftningens genomförande".

§ 12.

Brandkapten K. Brandsjö höll föredrag med skioptikonbilder över ämnet "Nyheter inom eldsläckningstekniken".

§ 13.

Förevisade major S. Karlströmer, Kungl. Flygvapnet, en film som upptogs vid släckningsförsök mot brinnande flygplan.

§ 14.

Demonstrerades vid Hallands Flygflottilj under major S. Karlströmers ledning olika eldsläckningsmateriel samt tillvägagångssätt vid släckning av brinnande flygplan, varvid tvänne kasserade flygplan voro demonstrationsobjekt.

§ 15.

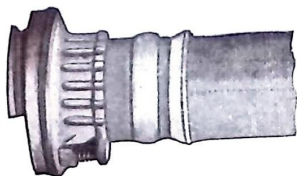
Intog ett stort antal av mötesdeltagarna gemensam middag å restaurant Norre Katt.

Som ovan:
A. Ekberg.

Justeras:

Bo Hammarskjöld.
Waldemar Odell.
Evan Rosinänder.

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar slangens för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislista. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Skånska brandkårsförbundet

Styrelse: Landshövding A. E. Rodhe, Kristianstad, ordförande.

Brandkonsulent: Kapten Folke Rosenberg, Eslöv.

Brandkapten K. Brandsjö (för utb.-verksamh.).

Redogörelse för verksamhetsåret 1944

Styrelsen har under året hållit 3 sammanträden och a. u. har haft 1 sammanträde.

Årsmötet

Hölls i Hälsingborg lördagen den 15 juli under ledning av styrelsens ordförande, landshövding A. E. Rodhe. I mötet deltog c:a 300 representanter för till förbundet anslutna brandkärer m. fl. Förutom stadgeenliga förhandlingar hölls följande föredrag:

a) Förbundets ordförande redogjorde för det väsentligaste innehållet i den av riksdagen nyss antagna lagen om civilförsvaret. Föredraget i fråga skulle ha hållits av hovrättsnotarie E. Mossberg, vilken emellertid i sista stund fått förhinder.

b) Konsulent Folke Rosenberg höll föredrag över ämnet "Skånska Brandkårsförbundets framtidsuppgifter med hänsyn till tillämpningen av den nya brandlagen".

Efter årsmötets förhandlingar och föredrag demonstrerades Hälsingborgs nya och ytterst moderna brandstation.

Skånska Brandkårsförbundet och försäkringsbolagen.

Förbundet har i likhet med vad som varit fallet under hela dess tillvaro haft ett intimt och fruktbarande samarbete med de skånska häradsbolagen. Detta icke med de skånska häradsbolagen. Samtliga 11 häradsbolag ha lämnat årsbidrag, och 10 av dessa efter den vedertagna normen 10 kr pr mill, försäkringsvärde. Mellan häradsbolagen sekreteriat och förbundsstyrelsens sekreterare och konsulent består också ömsesidiga samråd.

Skånska städernas brandförsäkringsinrättning lämnar också sedan ett antal år tillbaka årliga bidrag till förbundets verksamhet med ett sammanlagt belopp av 2.000:— kr.

Skånska Brandkårsförbundet och kommunerna.

Av provinsens 427 landskommuner och köpingar har under år 1944 343 kommuner lämnat ett sammanlagt bidrag av 5.055:— kr. I runt tal blir det alltså 80 % av kommunerna, som lämna bidrag och antalet bidragsgivare av denna art stiger något för varje år. Det årliga beloppet växlar från 10 till 25 kr beroende på folkmängden i respektive kommuner.

Eldsläckningsläran under tryckning!

*Ekonomi.**Inkomster:*

Kontanter	1.279: 56	
Försvarsobligationer	10.500: —	11.779: 56
Anslag från häradsbolagen:		
Willands, Gärds och Albo brandförsäkringsbolag.....	2.410: —	
Norra Åsbo härads brandförsäkringsförening.....	865: 90	
Göinge häraders ömsesidiga brandförsäkringsförening....	2.284: —	
S. Åsbo och Bjäre brandförsäkringsförening.....	350: —	
Rönnebergs, Onsjö o. Harjagers häraders brandstodsbolag	1.950: —	
Luggude härads brandstodsbolag	1.989: 60	
Ingelstads och Järrestads härads brandförsäkringsför...	1.466: —	
Torna och Bara härads ömsesidiga försäkringsförening	1.490: —	
Ljunits och Herrestads härads brandstodsbolag.....	830: —	
Oxie, Skytts och Vemmenhögs härads brandförsäkr.-för.	3.080: —	
Färs och Frosta Nya brandförsäkringsförening.....	1.625: —	18.340: 50
Anslag från kommunerna.....		5.055: —
Anslag från Svenska Brandkårens Riksförbund.....		500: —
Brandkårsanslag		5: —
Återbekommit för vattenundersökningen.....		3.887: —
Ersättning för montörsbitr. i Skövde.....		80: —
Räntor		458: 45
	Summa	40.105: 51

Utgifter:

Konsulenten, lön	6.013: 15	
pensionsavgift	1.220: 88	7.234: 03
Montören		1.420: —
Sekreteraren		1.200: —
Skrivbiträde å konsul.-exp. och sekr.....		2.656: 02
Reseersättningar och dagtraktamenten.....		5.377: 25
Skrivmateriel		961: 97
Telefon och porton		1.360: 60
Sammanträden med styrelse och a. u. jämte årsmöte.....		2.481: 58
Kursverksamheten		3.401: 53
Hyror och städning.....		759: 34
Utlägg för övning med industribrandkärer.....		517: 30
Diverse		677: 89
Behållning vid årets slut:		
Kontanter	1.558: —	
Försvarsobligationer	10.500: —	12.058: —
	Summa	40.105: 51

Konsulentverksamheten.

Brandkonsulent F. Rosenberg har på grund av militärtjänstgöring varit förhindrad uppehålla konsulentbefattningen 13/3—18/3 samt 22/3—5/7. Under konsulentens frånvaro har brandmästaren vid Eslövs stads brandkår M. Ahlneck i mån av tid biträtt förbundet. Vice brandchefen i Kristianstad, kapten H. Hällebrand har jämväl under detta år gjort förbundet värdefulla tjänster. I enlighet med beslut av styrelsen har under

året anställt montör med huvudsaklig uppgift att utföra provningar och kontroll av motorsprutor. Till befattningen utsågs montör Axel Håkansson, som efter utbildning vid Maskininstitutionen å Alnarp började tjänstgöringen den 17 juli. Montör Håkansson, som inkallades i militärtjänst den 1 december hade intill denna dag provat 193 brandpumpar och därvid besökt 112 brandkärer. Hans tjänstgöring har även omfattat instruktörsverksamhet vid de utbildningskurser,

som ordnats av förbundet. Sammanlagda antalet av konsulenten och montören utförda förrättningar såsom besök å brandkärer för rådgivning, pumpprovning, övningar, sammanträden etc. har utgjort 374.

Brandmästare Ahlneck har i likhet med föregående år handhaft utbildningen vid 17 industriföretag, som avtalat med förbundet om konsulentbesök en gång årligen för instruktion och övning.

Brandkärerna.

Vid årets slut utgjorde antalet till förbundet anslutna, med motorsprutor utrustade brandkärer 265, därav 151 i Malmöhus och 114 i Kristianstads län. Vid samma tid föregående år var antalet 261.

Upplysnings- och utbildningsverksamheten har såsom tidigare inom förbundet bedrivits vid enskilda kärer och vid centralt sammandragna kurser. Förbundet har haft all anledning att i särskild grad ägna frågan om motorsprutors skötsel och riktiga användning särskilt intresse.

För motorskötare vid brandkärer har förbundet under 1944 ordnat 3 kurser. Kurs för brandbefäl var under tiden 1—8 oktober anordnad med deltagande av nio brandbefäl från landsbygdsbrandkärer.

Besiktungsverksamheten.

Förbundet har i likhet med tidigare, fastän i mera begränsad omfattning, biträtt länsstyrelserna och enskilda vid besiktningar av hotell, barnhem, industrier etc. och även på uppdrag av länsstyrelserna avgivit yttrande i brandförsvarsangelägenheter.

Särskilda undersökningar.

Under året avslutades de av styrelseledamoten, agronom H. A.:son Moberg ledda undersökningarna rörande handkraftpumpar. Huvudresultaten av provningarna ha publicerats i fackpressen. Bl. a. har i Brandkärstidskrift varit införd en redogörelse av agronom Moberg, med titeln "Vad kan presteras med handkraftpumpar"?

Förbundet anordnade den 21—22 september i Malmö och Åkarp en icke offentlig överläggning för diskussion av riktlinjer och önskemål beträffande den kommande tekniska utvecklingen av tryckslang och motorpumpar för eldsläckning. Förbundet har i tryck utgivit en detaljerad redogörelse för dessa överläggningar och hänvisas till denna.

I samråd med länsstyrelsen i Malmöhus län samt brandförsäkringsinrättningar utförde förbundet 1944 en systematisk undersökning av de större lantgårdarnas vattentillgång för eldsläckning.

Brandskadorna under aug.

uppgå enligt brandförsäkringsbolagen till 4 milj. kr. mot 12 milj. kr. under samma månad föregående år. De största skadorna har drabbat Vadstena gillesstuga i Vadstena, C. J. Wilhelmssons stol- och möbelfabrik i Virserum, Torsviks ångsågs a.-b. i Härnösand, Elektrokemiska a.-b. i Bohuslän, Järfälla snickerifabrik i Jakobsberg samt Kvillfors träindustri i Kvillfors.

Annonsera i Brandkärstidskrift!

Uppsala läns Brandstodsbolag fyllde 100 år den 18 augusti

Uppsala läns Brandstodsbolag firade den 18 augusti sitt 100-års jubileum. Den goda Fyrisstaden är icke ovan vid festliga högtider. Men denna gång var det icke lärde män med doktorshattar, som vandrade Karolinabacken upp mot slottet. Nu var det enkla men hedervärda och högt betrodda farbröder från länets alla socknar, som i högtidskläder blandade sig med stadens och akademiens fäder och med gäster från andra försäkringsinrättningar.

Man började med kransnedläggning på stiftarens, landshövding Robert von Kraemers grav. Härefter samlades man till högtidssammanträde å Uppsala slott. Efter hälsningsanförande av brandstodsbolagets ordförande, godsägare W. E. Silfverhjelms, överlämnades ordet till förste bibliotekarie S. Bring, som gav en längre historik över bolagets tillkomst och verksamhet, och redogjorde bl. a. för det stöd åt brandskyddet som bolaget under ett senare skede lämnat. Ej mindre

än en halv miljon kronor har bolaget offrat för att tillföra brandskyddet materiel, branddammor m. m. I detta avsnitt påpekas följande.

Brandkonsulenten, som med sin ovedersägliga energi och levande intresse för brandväsendets rationella ordnande, har verksamt bidragit vid de frivilliga brandkårernas bildande och utrustning, uppbyggt deras organisation, samt anordnat tävlingar, övningar och inspektioner.

Till länets brandkårsförbund överlämnade bolaget på högtidsdagen en donation å 5,000 kr, att användas till dess främjande. Landshövding Kjellman framförde förbundets tack.

För att fira jubileet hade bolaget instiftat en medalj, som tilldelades 12 personer, däribland länets brandkonsulent, kapten Fredrik Kylberg.

Högtidssammankomsten var härefter slut, och 150 personer samlades till en animerad och festlig middag på Gillet.

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälm tillverknigen
Över 10,000 hjälmar sålda sedan 1
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. Godkänd av Riksförbundets Arbetskommission

Köp ej några hjälmar utan att först se på våra hjälmar, de sändas kostnadsfritt till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkärer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitéer till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP.

Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN.

Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Landsbygdskommunerna böra ha utbildade skorstensfejare

Skånska Häradsbrandstodsbolagens sammanlutning uppdrog på sin tid åt en kommitté att verkställa utredning rörande normalbrandordning, sotningsdistrikt och sotningstaxa. Ordföranden i kommittén har varit länsassessor E. Kvistberg, vice ordförande civilförsvarsdirektören E. Blomgren, Kristianstad och sekreterare kamrer Esbjörn Hakansson, Lund.

Kommittén har ansett det uppenbart, att en ordentlig sotning på landsbygden icke kan tänkas med mindre den utföres av yrkesutbildade personer. Kommittén har därför föreslagit, att normalbrandordningen för landskommuner fullständigas med föreskrifter om sådan sotning.

Inom Kristianstads län finnas redan förhållandevis många yrkesutbildade skorstensfejare, som kunde ifrågakomma inom den nya organisationen. Vidare ha kommunerna inom detta län i allmänhet en annan struktur än inom Malmöhus län. Detta har gjort, att de flesta distrikten ansetts böra vara större än inom grannlandet. Det har räknats med att inom dessa större distrikt skorstensfejaren har mer än ett biträde.

Kommittén har hos riksbrandinspektören väckt förslag om anordnande vid statens brandskola av särskilda kurser för utbildning av skorstensfejare för landsbygd-distrikt. Sådana kurser borde omfatta en reducerad gesällkurs jämte handledning i de göromål, som sammanhänga med ställningen som självständig ansvarig skorstensfejare.

I sitt förslag till sotningsdistrikt har kommittén utgått från att skorstensfejaren kommer att erhålla anständig bärning. Han bör ej vara anställd mot lön av kommunerna utan en fri företagare, som har sin huvudsakliga inkomst i sotningsavgifter från fastighetsägarna. Enligt ett förslag till sotningstaxa skulle sotningsavgifterna komma att uppgå till

Meddelande från Statens brandskola

Följande brandchefskurser och repetitionskurser kat. III skola enligt styrelsens plan anordnas under hösten 1945.

Brandchefskurser kat. III: den 17/9—29/9 i Växjö, den 24/9—6/10 i Kalmar, den 15/10—27/10 i Örebro, Västerås, Uppsala, Halmstad, Uddevalla, Trollhättan, Mariestad, Karlstad, Härnösand och Östersund.

Repetitionskurser kat. III: den 13/8—18/8 i Malmö, den 17/9—22/9 i Hälsingborg och Östersund, den 24/9—29/9 i Karlstad och Skövde, den 15/10—20/10 i Kalmar, Karlskrona, Halmstad, Göteborg, Uddevalla och Kristianstad.

Överenskommelse beträffande en del av dessa kurser har redan träffats med respektive kursledare. Med andra pågå underhandlingar för bestämmande av tidpunkten och i vissa fall kan endast förberedelser göras. Statens Brandskola disponerar nämligen enligt staten medel endast till 10 st. brandchefskurser kat. III. Styrelsen har emellertid ingått till Kungl. Maj:t med anhållan att få överskrida anslaget. Under förutsättning att begärda medel ställes till förfogande är

i medeltal 6 kr. för varje eldstadsförsedd fastighet. Utöver sotningsavgiften bör skorstensfejaren erhålla ett arvode från kommunerna, förslagsvis 1 kr. för varje eldstadsförsedd fastighet.

I fråga om sättet för godkännande av skorstensfejare kan tänkas, att kommunerna inom distriktet för ändamålet bilda kommunalförbund. I de föreslagna sotningsdistrikten ingå även köpingar och municipalsamhällen. Distriktns antal i Malmöhus län skulle bli 29.

En utförligare artikel i ovanstående fråga inflyter i nästa nummer.

Red.

Från Brandkåreerna

Sundsvall

Brandkåren har varit alarmerad 180 gånger, varav på grund av eldsvåda 55, förmodad eld 9, undersökningar m. m. 8 samt falsk alarm 3 gånger.

Vid ett tillfälle ha 10 strålar använts, men i övrigt har det varierat mellan 4 och 1 stråle från brandpost eller motorspruta. Ambulansen har utfört 1.459 transporter.

Malmö

Brandkåren har under år 1944 haft 440 utryckningar, varav för eldsvåda eller tillbud 247, för soteld 120, alarm av oförstånd 33, okynne 8 samt för övriga uppdrag 32 gånger.

Vid 59 tillfällen ha flera än en slangledning kommit till användning, och sammanlagt har använts 22.150 m. slang. Ambulansen har under samma tid haft 4.843 utryckningar och djurtransportvagnen 45.

Carl Lindström

brandkonsulenten, f. brandchefen i Visby, tilldelades den 20 juli Kungl. Patriotiska Sällskapets medalj.

Ny brandchef i Lidköping

V. brandchefen S. E. Wedham, Landskrona, har utsetts till brandchef i Lidköping.

det dessutom styrelsens avsikt att under våren 1946 fortsätta utbildningsarbetet genom anordnande av kurser å nedanstående platser.

Brandchefskurser kat. III: Södertälje, Uppsala, Linköping, Växjö, Skövde, Borlänge, Gävle, Härnösand, Östersund, Umeå och Luleå.

Repetitionskurser kat. III: Jönköping, Kalmar, Malmö, Kristianstad, Borås, Karlstad, Borlänge, Gävle, Härnösand och Visby.

Bemärkelsedagar

Ragnar Götherström 60 år

Den röde hanens svurne fiende, det förebyggande brandskyddets nitiske förkämpe kaptnen Ragnar Götherström fyller 60 år den 28 oktober.

Efter avlagd studentexamen i sin födelsestad Kalmar ingick han vid Kustartilleriet och vann officersbefordran vid Kungl. Karlskrona Kustartilleriregemente. Därifrån övergick han till brandförsäkringsverksamhet samt anställdes fr. o. m. år 1920 av Svenska Brandskydds-föreningen såsom redaktör för tidskriften Brandskydd. Sekreterare i nämnda förening blev han år 1927 och är nu dess verkställande direktör.

Götherströms verksamhet i brandförsvarets tjänst sammanfaller alltså nära med den nydaningsperiod på detta område, som tog sin början med brandstadgans utfärdande år 1923 och vars kulmen nåddes under den hektiska utvecklingen under krigsåren. Med oförtröttad energi, goda kunskaper och en outtömlig uppslagsrikedom har han under alla dessa händelserika och för brandförsvaret så betydelsefulla år stått i främsta ledet

bland dem, som fört det förebyggande brandskyddets talan. Genom omfattande verksamhet på detta område, där Götherström ofta stått som initiativtagare och ledare, ha stora värden räddats, vilket för vårt land varit av särskild betydelse under krigsavsparningens år.

Denna verksamhet har blivit känd och uppskattad icke blott i vårt land utan även utanför dess gränser, icke minst i våra grannländer. Han har i hög grad bidragit till det goda samarbete som ägt rum och alltjämt äger bestånd mellan brandförsvarets män i de nordiska länderna.

Hans glada humör, goda hjärtelag och osvikliga vänfasthet ha förskaffat honom många vänner på brandförsvarets fält och säkert gå till honom många hyllningar på hans födelsedag.

Ragnar Götherströms många vänner och medarbetare på brandförsvarsfronten, som nu framföra sina uppriktiga lyckönskningar, vill därför uttala den förhoppningen, att det förunnas honom att ännu länge med obrutna krafter och frejdigt mod få verka i brandförsvarets tjänst.

H. Forssman.

60 år.

29 okt. Direktör Nils Almér, Allmänna Brand, Jönköping.

50 år.

25 okt. Direktör N. E. Söderquist, Vetegetebolagen, Stockholm.

Länsförbundens årsmöten

Västmanlands läns brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 29 september i Västerås.

Västernorrlands läns brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 29 september i Härnösand.

Norrbottnens läns brandkårsförbunds

årsmöte äger rum den 6 oktober i Piteå.

Extra förbundsmöte

äger rum med Kronobergs läns brandkårsförbund lördagen den 29 september 1945 kl. 11.30 i Växjö.

40 år.

6 okt. Direktör Herman Lundin, Uppsala läns brandstodsbolag, Uppsala.

Skriv nästa och kommande eldsläckningsräkningar riktigt!
De skola utställas på och sändas till vederbörande KOMMUN, som enligt lagen skall betala brandkårens kostnader. Det är KOMMUNENS sak att via länsbrandinspektören vända sig till berörd försäkringsanstalt för erhållande av ersättning från denna.

BESTÄLLNINGSLISTA

å litteratur

st.	Riksförbundets broschyrer:	Kr.
.... Nr	1 Slangar	å 0: 50
.... "	2 Grunder och principer för brandväsendets ordnande i våra samhällen och på landsbygden	å 0: 50
.... "	3 Allmänna grunder och förfaringssätt vid eldsläckning	å 1:—
.... "	4 Eldsvådors förebyggande. Handledning för brandcheferna i våra mindre samhällen	å 0: 50
.... "	5 Brandpumpar	å 0: 50
.... "	6 Utbildning i användandet av rökmasker med filter vid mindre brandkärer	å 0: 25
.... "	8 Fabriks- o. Bruksbrandkärers organisation o. utbildning	å 0: 50
.... "	9 Instruktion för motorsprutskötare	å 0: 75
.... "	10 Synpunkter vid inköp av sprutor samt om leveransprov av sprutor	å 0: 50
.... "	11 Handledning ang. brand- och explosionsfarliga samt giftiga ämnen och deras behandling vid eldsvådor	å 1: 50
....	Släckningsförfarandet vid skogseld	å 1:—
....	Redogörelse för överläggningar rörande motorsprutor och tryckslang i landsbygdens brandförsvär, anordnade av Skånska brandkårsförbundet 21—22 sept. 1944	å 2:—

Meddelanden från Arbetskommisjonen:

.... "	1 B/1937 Brandhjälm	å 0: 50
.... "	3/1932 Bälte (Skärp)	å 0: 10
.... "	4/1932 Bältyxa (Skärpyxa) och yxfodral	å 0: 10
.... "	6/1933 Väv till sprangsegel	å 0: 10
.... "	7/1933 Grenrör	å 0: 10
.... "	8/1933 Strålrör	å 0: 10
.... "	9/1933 Strålrörsmunstycken	å 0: 10
.... "	10/1933 Bensinförgasningslykta med bilaga	å 0: 10
.... "	11/1934 Golvsåg	å 0: 10
.... "	12/1934 Bärbar slangrulle	å 0: 10
.... "	13/1934 Förslag til brandbil med bogserad motorspruta	å 0: 25
.... "	14/1934 Hakstege	å 0: 10
.... "	15/1934 Seriekörning med motorspruta	å 0: 25
.... "	18/1936 Hydrodynamik	å 0: 50
.... "	19/1936 Brandsegel	å 0: 10
.... "	20/1937 Skarvstegar av stålrör	å 0: 10
.... "	21/1937 Bältyxa	å 0: 10
.... "	22/1937 Större röjningsyxa (Brandbila)	å 0: 10
.... "	23/1937 Sugsilskydd	å 0: 10
.... "	24/1939 Slangkärra	å 0: 10
.... "	25/1940 Vattentillgångars ordnande för motorsprutors användning vid eldsläckning	å 0: 50
.... "	26/1940 Utskjutstegar av stålrör	å 0: 25
.... "	27/1943 Slangväskor	å 0: 25

Särtryck ur tidskriften:

.... särtryck:	Uniformsreglemente för personal vid rikets brandkärer	å 0: 50
.... "	Brandförsäkringsfrågor	å 0: 50
.... "	Normalförslag till släckningsöverenskommelse mellan kommun (kom.-förbund) och frivillig brandkår	å 0: 25
.... "	Kontroll av motorsprutor och slang	å 0: 50
.... "	Överenskommelse (januari 1945) rörande ersättning för släckningskostnad	å 0: 40

(Angiv namn och adress å omstående sida.)

BESTÄLL

Nyutkommen litteratur.

För brandsyneförrättare.

(Broschyrer utarbetade till kurser för brandsyneförrättare. Utgivna av Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsförningen)

Antal ex.

<i>Hjälprea för brandsyneförrättare</i> , av brandchef V. Tell (SBR och SBF)	Pris kr. 0: 75
<i>Om brandchefens rättigheter och skyldigheter enligt den nya brandlagstiftningen</i> , av kapten A. Ekberg, (SBR)	Pris kr. 0: 50
<i>Lagar och förordningar som beröra brandsyncarbetet</i> , av brandmästare V. Sommar (SBR)	Pris kr. 0: 50
<i>Allmänna synpunkter på bebyggelse med hänsyn till brandrisk och släckningsmöjligheter</i> , av kapten R. Götherström, (SBF)	Pris kr. 0: 75
<i>Brandfarliga elektriska anordningar</i> , av kapten R. Götherström, (SBF)	Pris kr. 0: 75
<i>Brandsyn å bostadshus</i> , av brandchef V. Tell, (SBR)	Pris kr. 0: 50
<i>Brandsyn å industrier</i> , av civilingenjör Chr. Möller (SBF)	Pris kr. 0: 75
<i>Brandsyn å offentliga samlingslokaler</i> , av rektor T. Mohlin, (SBR)	Pris kr. 0: 50
<i>Brandskyddet på lantgårdar</i> , av kapten R. Götherström, (SBF)	Pris kr. 0: 75
<i>Uppvärmningsanordningar</i> , av civilingenjör Chr. Möller (SBF)	Pris kr. 0: 75

För brandkårenna.

Brandlagen och brandstadgan m. m. med kommentarer och sakregister av hovrättsfiskal B. Petri. C:a 250 sidor. Utom vad som framgår av titeln innehåller boken bl. a. normalbrandordningarna och ett stort antal kungl. kungörelser, regler för statsbidrag till kommunens skogsbrandväsen, förslag till förbundsordning för kommunalförbund, regler för statsbidrag till anläggande av branddammar och brandstationer, regler för ersättning till deltagande i släckning av skogseld och för ersättning till följd av arbete vid släckning av annan eldsvåda än skogseld, Kungl. Maj:ts stadga för statens brandskola m. m. (SBF)

Pris inbunden kr. 6: 50 + oms.

Utbildningsreglemente för branakärer, utarbetat av brandkapten B. Hildebrand (SBR)

Pris häftat kr. 3: 50

Pris inbundet kr. 5: 50

Från Svenska Brandkårens Riksförbund, Regeringsgatan 12, Stockholm beställes ovanstående litteratur att sändas mot postförskott

till:

Namn

Titel

Adress

(OBS.! Bladet är perforerat och kan avrivas.)